

Lyssna till de äldre!

Förutfattade meningar om människor i vår vardag leder alltför ofta till missförstånd och i värsta fall trakasserier. Ett trist exempel på detta är de rasistiska tongångar som på senare tid gjort sig hörda i vårt land, och som riskerar att bli ett hinder för invandringen av arbetskraft, som så väl behövs i synnerhet inom vårdsektorn. Det konstaterar Pensionstagarnas Centralförbunds svenska distrikt vid sitt höstmöte den 5.10. i Rajaniemi.

Diskussionen kretsade kring behovet att motarbeta rasism och diskriminering på grund av ras eller ålder och vad vi själva därvidlag kan göra. För att undvika diskriminering och trakasserier måste vi behandla alla medmänniskor lika.

Äldrerådets roll och uppgift var en annan fråga som diskuterades. Vi konstaterade att råden var tänkta att bli en kanal för att påverka beslutsfattandet i kommuner och välfärdsområden i frågor av vitalt intresse för den äldre befolkningen. Och då är det fråga om allt som påverkar de äldres möjligheter att leva ett aktivt och meningsfullt liv; vård och omsorg, samhällsplanering, kommunikationer, kultur, motionsmöjligheter mm. I praktiken har det emellertid inte fungerat så.

I själva verket har de synpunkter som äldreråden framfört sällan tagits i beaktande av beslutsfattarna och ofta totalt nonchalerats hur väl övervägda de än varit. Detta är en ytterst frustrerande och i längden ohållbar situation. Risken är att råden helt mister sin betydelse om ingen förändring sker.

Vill man däremot verkligen tillvarata de äldres sakkunskap borde man åtminstone vara mera lyhörd. Helst borde man ge äldreråden bättre möjligheter att delta i beredningen genom att ge dem representation i de kommunala nämnderna, såsom ungdomsråd/fullmäktige redan har i en del kommuner.

PCF:s svenska distrikts höstmöte 2023

Svenska pensionärstagare på höstmöte

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE	Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@pp.inet.fi
VICEORDFÖRANDE	Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com
SEKRETERARE	Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi
PCF'S STYRELSE	Rauno Kousa
PCF'S FULLMÄKTIGE	Torsten Spring
REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA	Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing svenskadistriktet.elakkeensaajat.fi
HEMSIDA	
ANSVARIG FÖR HEMSIDAN	Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Rapport från Finland på NSK möte

Nordiska samarbetskommittén (NSK) sammanträder två gånger per år. Det senaste mötet hölls i slutet av oktober. Organisationerna i de olika länderna har till uppgift att avlägga skriftliga rapporter om utvecklingen i landet i detta nummer publiceras rapporten från Finland, som skrivits tillsammans av vårt förbund Pensionstagarnas Centralförbund rf (PCF) och Pensionärerna rf.

I Finland bildades i juni **Petteri Orpos** (saml) borgerliga regering, som består av Nationella Samlingspartiet, Sannfinländarna, Svenska folkpartiet och Kristdemokraterna. Regeringsförhandlingarna var de längsta i Finlands politiska historia. Redan under förhandlingarna fick vi upprepade gånger nyheter om svårigheter i förhandlingarna, särskilt mellan Sannfinländarna och Svenska folkpartiet.

I juni hade regeringen hunnit sitta endast 11 dagar, då Sannfinländarnas riksdagsledamot **Vilhelm Junnila** som fungerade som näringsminister fick avgå då hans kopplingar till extremhögern uppdragades. Till ny näringsminister valdes **Wille Rydman** från samma parti och han har också senare fått stå till svars för sinarastiska skrivelser och för tidigare anklagelser om antastande av minderåriga. Också den nya finansministern, Sannfinländarnas ordförande **Riikka Purra** har tvingats förklara sina rasistiska skrivelser på nätet

under cirka 10 års tid. På grund av uppståndelsen gav regeringen en särskild redogörelse om rasism och kampen mot rasism, och den presenterades för riksdagen i augusti. Regeringen fick riksdagens förtroende i september.

Regeringsprogrammet är möjligen det mest högervidna i det efterkrigstida Finlands historia. Det innehåller betydande försäkringar av särskilt socialskyddet, välfärds-tjänsterna och löntagarnas rättigheter. Tills vidare finns inga planerade nedskärningar av pensionerna i programmet, men åtstramningar som drabbar seniorerna är att vänta. Flera förmåner kommer att index frysas under fyra år och till dem hör seniorernas bostadsstöd. Samtidigt kommer en betydande åtstramning av mervärdesbeskattningen av läkemedel att införas, och det finns planer på att höja klientavgifterna i social- och hälsovården.

Social- och hälsovårdsservicen i Finland har under år 2023 brottats med ekonomiska svårigheter. Alla välfärdsområden och Helsingfors stad har meddelat om underskott i sin finansiering motsvarande tiotals miljoner euro. Det innebär att det finns planer på att stänga en del serviceenheter, att öka servicen på distans och framför allt att dra ned på servicen för de äldre.

Enligt PCF och Pensionärerna rf är regeringsprogrammets planer på att år 2027 införa stora nedskärningar i stats-

andelarna till social- och hälsovårdsorganisationerna särskilt utmanande. Storleken på nedskärningarna skulle vara minst 100 miljoner euro, vilket skulle innebära en minskad finansiering med 25 procent. Ännu vet vi inte hur nedskärningarna kommer att riktas, men i förbunden kommer vi att noggrant följa frågan under kommande år.

I regeringsprogrammet meddelas att förhandlingar om en pensionsreform ska ske på trepartsbas. Ett förhandlingsresultat borde fås till stånd före slutet av år 2024. Men för tillfället är relationerna mellan fackförbunden, arbetsgivarförbunden och statsrådet oerhört inflammerade på grund av många planer i regeringsprogrammet. Flera fackförbund har redan varslat om kampåtgärder.

PCF och Pensionärerna rf är medlemmar i det riksfattande pensionärsförbundens intresseorganisation (PIO), som i september offentliggjorde sina mål inför en reform av pensionssystemet. Målet borde vara att reformera pensionssystemet för att främja rättvisa och hållbarhet. Pensionssystemet bör stöda de nuvarande pensionstagarnas utkomst och främja förtroendet för pensionssystemet. De olika pensionstagarförbunden kommer att utnyttja sina kontakter till politier i olika partier och till fackföreningsrörelsen för att driva på PIO:s ståndpunkter.

Vi blir alla äldre. Majoriteten av de barn som föds i EU idag kan förvänta sig att bli över 100 år gamla.

Vi äldras alla, men ålderism hindrar oss från att leva upp till vår fulla potential och kan till och med påverka vår hälsa, vårt välbefinnande och vår förväntade livslängd.

Idag arbetar vi, vi engagerar oss i det politiska livet, vi ställer upp som volontärer, vi ger vård och vi utbyter erfarenheter med yngre generationer.

Också i morgon vill vi fortsätta att göra det.

Vi uppmanar nästa Europaparlament att:

1. Främja jämlikhet mellan åldrar:

- Utvidga EU-lagstiftningen om åldersdiskriminering till att gälla även utanför arbetslivet.

- Öka medvetenheten om åldersdiskriminering.
- Ta itu med flera former av diskriminering.
- Samla in åldersuppdelade uppgifter utan högsta åldersgräns.
- Stöd en FN-konvention om äldre personers rättigheter

2. Främja deltagande och aktivt åldrande

- Se till att äldre tas med i alla aspekter av livet
- Garantera äldre människor lika tillgång till viktiga varor och tjänster
- Underlätta övergångar mellan olika livsfaser
- Främja solidaritet mellan generationerna.

3. Säkerställa självständighet och välbefinnande

- Främja ett hållbart arbetsliv
- Säkerställa tillräcklig inkomst under ålderdomen
- Skydda mot övergrepp mot äldre
- Främja autonomi och värdighet i vården

Hur ska det göras:

Genom att arbeta för antagandet av en EU-strategi för åldersjämlighet.

Genom att begära en stark samordning mellan Europeiska kommissionens avdelningar under ledning av generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor, som ansvarar för jämställdhet.

Genom att återupprätta den tvärlagstiftade gruppen för åldrande och solidaritet mellan generationerna.